

ДЕРЖАВНА СУДОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел. 277-76-15, факс 277-76-11, inbox@court.gov.ua

23.04.2014 № 2-2227/14

на № _____ від _____

Голові Ради суддів України

В.ОНОПЕНКУ

Шановний Василю Васильовичу!

На адресу Державної судової адміністрації України 16 квітня 2014 року о 16 год. 30 хв. надійшов лист № 9рс-172/14-вих. за підписом заступника Голови Ради суддів України Р.Ханової про надання на виконання рішень Ради суддів України від 24 січня 2014 року № 1 та від 14 березня 2014 року № 15 у строк до 17 квітня поточного року інформації про фактичний стан фінансового та матеріально-технічного забезпечення місцевих і апеляційних судів та про заходи щодо раціонального використання бюджетних коштів, передбачених для утримання судів загальної юрисдикції.

Згаданий лист з відповідним дорученням згідно з положеннями Інструкції з діловодства в Державній судовій адміністрації України негайно було передано для опрацювання до структурних підрозділів центрального апарату.

17 квітня поточного року поза межами виконання доручення (без відповідного візування та погодження) інформація в електронному варіанті була надіслана на адресу працівників відділу організаційного забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування з управління планово-фінансової діяльності.

У зв'язку з цим додатково зазначаємо таке.

Як відомо, Законом України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" були передбачені бюджетні призначення на забезпечення діяльності органів системи судової влади в сумі 4 571,3 млн грн, що на 86,2 млн гривень більше бюджетних призначень у 2013 році або на 1,9 відсотка.

При цьому видатки на оплату праці передбачені в розмірі, що забезпечують суддівську винагороду лише для фактичної чисельності суддів (за станом на 1 січня 2014 року – 8041, при штатній чисельності – 8696) та для фактичної чисельності працівників апаратів судів (за станом на 1 січня 2014 року – 28 311, при штатній чисельності – 32 625), із середнім розміром стимулюючих виплат 22%.

Крім того, видатки на оплату праці, поточні видатки на забезпечення здійснення судочинства розподілені між юрисдикціями та судами вкрай нерівномірно, що створює серйозні проблеми з фінансовим забезпеченням для багатьох судів.

Так, відповідно до пропозицій управління планово-фінансової діяльності Державної судової адміністрації України за станом на квітень поточного року стосовно перерозподілу видатків загального фонду Державного бюджету України на 2014 рік за КПКВ 0501160 "Здійснення правосуддя апеляційними адміністративними судами" на суму 6 062 тис. гривень 3 715 тис. гривень приходить на видатки, які були передбачені для Донецького апеляційного адміністративного суду.

Законом України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" від 27 березня 2014 року було скорочено бюджетні призначення на забезпечення діяльності органів системи судової влади на 196 млн. грн., передбачені для фінансування діяльності апеляційних та місцевих судів Автономної Республіки Крим та міста Севастополя (із них за загальним фондом державного бюджету – 160 млн гривень та спеціальним фондом державного бюджету – 36 млн гривень).

Згідно з названим Законом також були скорочені на 22 млн гривень бюджетні призначення для Державної судової адміністрації України, Національної школи суддів України, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

У зв'язку з цим слід зауважити, що зазначений підхід до перегляду бюджетних призначень, з урахуванням переведення суддів апеляційних та місцевих судів Автономної Республіки Крим, міста Севастополя на роботу та зайняття штатної суддівської посади в одному із судів України, не відповідає вимогам положень частини четвертої статті 142 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", відповідно до яких видатки на утримання судів у Державному бюджеті України не можуть бути скорочені в поточному фінансовому році.

Як відомо, середній розмір фактичної середньої заробітної плати працівників апаратів місцевих та апеляційних судів у 2013 році, у порівнянні з 2012 роком, знизився на 798 гривень.

Державна судова адміністрація України неодноразово зверталася протягом 2013 року, зокрема, до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, з приводу критичної ситуації, що склалася з фінансуванням органів судової влади стосовно виплати заробітної плати працівникам апаратів судів.

Проблема обсягу видатків на оплату праці працівників апаратів судів є актуальною для всіх судів загальної юрисдикції і у 2014 році.

При цьому працівники апаратів судів – єдині з державних службовців, рівень заробітної плати яких постійно знижується.

Так, середня заробітна плата працівників апаратів місцевих загальних судів у січні – лютому 2014 року становила 1 853 гривень, тоді як середня заробітна плата інших працівників сфери державного управління – 3 165 гривень.

Це суперечить вимогам частини першої статті 144 Закону України "Про судоустрій та статус суддів", згідно з якою розмір заробітної плати працівників апаратів судів не може бути меншим, ніж у відповідних категорій державних службовців органів законодавчої та виконавчої влади.

При цьому за станом на березень поточного року для доведення розміру середньої заробітної плати працівників апаратів судів до розміру середньої заробітної плати працівників в інших сферах державного управління щомісячно необхідні додаткові бюджетні призначення в сумі 37 500 тис. гривень.

Водночас є суди (92), в яких видатків на оплату праці, передбачених чинним законодавством, не вистачає на виплату заробітної плати навіть фактично працюючим працівникам апаратів судів у розмірі обов'язкових виплат (посадовий оклад, доплата за ранг державного службовця, надбавка за вислугу років, індексація оплати праці).

З метою забезпечення таких судів видатками Міністерством фінансів України було погоджено щомісячне наближення видатків на оплату праці в межах річних бюджетних призначень.

Так, у квітні поточного року Міністерством фінансів України здійснено наближення видатків загального фонду державного бюджету на оплату праці з нарахуванням в обсязі 6 510,3 тис. гривень з метою забезпечення видатками на оплату праці в розмірі обов'язкових виплат і середнього рівня стимулюючих виплат.

Також необхідно зазначити, що відповідно до Указу Президента України від 23 квітня 2014 року № 430 "Про переведення суддів" 20 суддів, які працювали на посадах суддів в судах Автономної Республіки Крим та місті Севастополі, переведені на роботу до судів інших регіонів України.

Отже, виникла необхідність у забезпеченні суддівською винагородою, а також видатками для здійснення правосуддя, які не передбачені державним бюджетом у видатках тих судів, до яких переведено на роботу цих суддів.

Як відомо, на даний час 311 суддів місцевих суддів, яких призначено на посади суддів вперше, не склали присяги судді (з них 153 зараховані до штату суду і отримують суддівську винагороду).

У робочому порядку з Адміністрації Президента України отримано інформацію про підготовку церемонії складення присяги такими судьями. Отже, в разі складення судьями присяги найближчим часом також виникне питання забезпечення суддівською винагородою ще 158 суддів.

З огляду на критичну ситуацію, що складається з бюджетними призначеннями на утримання судів, на нашу думку, одним із питань, яке має бути винесено на розгляд з'їзду суддів України, є питання про звернення з'їзду суддів України до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо забезпечення фінансування судової системи в обсягах, необхідних для належного здійснення правосуддя відповідно до вимог статті 130 Конституції України шляхом розроблення і прийняття проекту Закону "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2014 рік".

При цьому, на нашу думку, мають бути використані також і напрацювання робочої групи, яка була створена з метою поглибленого вивчення стану фінансування судової влади України, і пропозиції щодо поліпшення ситуації відповідно до рішення Ради суддів України № 1 від 24 січня 2014 року.

Стосовно надання інформації про заходи раціонального використання бюджетних коштів, передбачених для утримання судів загальної юрисдикції, повідомляємо, що рішення Ради суддів України від 14 березня 2014 року № 15, пунктами 3 та 4 якого Державній судовій адміністрації України доручено

розробити заходи щодо економного та раціонального використання державних коштів, передбачених на утримання місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції, надійшло до Державної судової адміністрації України 9 квітня 2014 року (лист Ради суддів України від 9.04.2014 № 9рс-171/14 вих), у зв'язку з чим зазначаємо таке.

1 квітня 2014 року спільним листом Голови Верховного Суду України Я.Романюка, голови Ради суддів України В.Онопенка, в.о. Голови Державної судової адміністрації України В.Півторака було порушено питання перед Кабінетом Міністрів України, Міністерством фінансів України щодо необхідності внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 року № 65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету" з огляду на те, що реалізація положень цієї постанови матиме наслідком порушення вимог чинного законодавства, у тому числі положень Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та відповідного процесуального законодавства.

14 квітня 2014 року листи Державної судової адміністрації України разом із завізованим проектом постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 року № 65" Головою Верховного Суду України Я.Романюком, головою Ради суддів України В.Онопенком, в.о. Голови Державної судової адміністрації України В.Півтораком та пояснювальною запискою було надіслано до Прем'єр-міністра України А.Яценюка, Міністра фінансів України О.Шлапака, Міністра економічного розвитку і торгівлі України П.Шеремета, Міністра юстиції України П.Петренка.

18 квітня 2014 року проект постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 року № 65" було винесено на засідання Урядового комітету соціально-економічного розвитку та з питань міжнародного співробітництва.

23 квітня 2014 року на засіданні Кабінету Міністрів України було розглянуто та прийнято постанову Кабінету Міністрів України "Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 року № 65" у такій редакції:

" 2) пункт 13 доповнити підпунктом 3 такого змісту:

"3) Конституційному Суду України, Верховному Суду України, вищим спеціалізованим судам, Державній судовій адміністрації України – затвердити заходи щодо економного та раціонального використання бюджетних коштів з урахуванням положень Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та процесуального законодавства".

Після набрання чинності постановою будуть затверджені заходи на її виконання.

З повагою

В.о. Голови

В.Півторак